

Votre Programme Matmidim – Chiour ALEPH

Parashat H'oukat – Du 20 au 24 juin 2021

Souguia n° 28

ת"סד

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Zimoun (3)

Jusqu'où s'étend la Birkat Hazimoun ?

Cette semaine, nous continuons la Souguia du Zimoun. Nous étudierons la Mahloket des Richonim si Birkat Hazan fait partie du Birkat Hazimoun. Avec des incidences Halaha comme savoir jusqu'où on doit écouter le Zimoun.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אכשל בדבר הלכה, וישמחו בי חברי, שלא אמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר, ולא יפשו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך

Tephila après le Limoud

מודה אני לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, ששמת חלקי מיושבי בית המדרש. ולא שמת חלקי מיושבי קרנות. שאני משכים והם משכימים. אני משכים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אני עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אני רץ והם רצים. אני רץ לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורדם לבאר שחת. אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, ואני אבטח בך

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chelema de

Lisa bat Sultan et Esther bat Nani

1. Chita de Rachi

Etudier la Chita de Rachi dans la Souguia.
Les Tosfot seront étudiés demain

מו.

עד היכן ברכת הזמון וכו'. פירש רש"י ממתין עד הזון והזון כגלגל שנים אינם מברכין הזון ולא נהירא דברכת הזון דאורייתא ואף יחיד פטור מינה ועוד הא קיימא לן כרב ששת באיסורי ולדידיה יחיד אומר שנים וכלל דוכתא נקט שלש ברכות ודוחק לומר דלא מיירי אלא ביש זמון לרב ששת ועוד דמעשים בכל יום יחיד מברך שלש ברכות ועוד דמדתניא לקמן בפרקין (דף מח:) וזכרת זו ברכת הזמון את ה' אלהיך זו ברכת הזון וקשה לרב ששת יאמר הזון ברכת הזמון לכן יש לפרש דקאי אדלעיל דקאמר אחד מפסיק לשנים ובעי נמי [עד] היכי לרבי להמתין עד שיברכו השנים עד נכרך ורב ששת אומר עד שיאמרו הזון ומשם ואילך יכול היחיד לכלול ולא משום דחשיב ברכת הזון מזמון [א] דודאי יחיד נמי מתחייב מהזון אלא משום דכיון דנכרך אינה ברכה איש אומרה לנדה אלא יגמור עמה גם ברכת הזון שהיא ברכה והשפא נחא דקיימא לן שפיר כרב ששת וכפירוש זה איאמר בירושלמי: **ולמאן דאמר שנים** וש"ש קסבר עד הזון. ופירש"י שנים ליחיד ושלשה לזמון ולפי שיטתו פירש כן ודוחק גדול הוא כדפירשית וכי יחיד פטור מברכה הזון שהיא דאורייתא ועוד הואיל וקאי אברכתא אמאי נקט לשון זכר שנים ושלשה ליה למנקט לשון נקבה שמים ושלש לכן נראה פירוש של רב אלפס דקאי אבני אדם והכי קאמר ברכת זמון בשנים ושלשה בני אדם היכא שכל אחד אינו יודע כי הם ברכה אחת למאן דאמר שנים ושלשה קא סבר עד הזון כלומר ברכת הזמון עד הזון שמברך עד סוף הזון דטילה בברכה אחת של זמון היא ולהכי קאמר שנים או שלשה כלומר לפעמים נשלמה בשנים והוא הידן בחדא אכל נקט שנים לרבותא ופעמים בשלשה בני אדם שאחד יברך מנכרך עד הזון והשני נודה לך והשלישי עד בונה

שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות

ר' אבהו הלש על לגביה ר' אבהו קביל עליה אי מתפח קמינא חריך שקי עבידנא יומא טבא לרבנן אחפח עבר סעודתא לכולהו רבנן כי מטא למושרי אמר ליה לר' זורא לישרי לן מר א"ל לא סבר לה מר להא דר' יוחנן דאמר יבעל הבית בוצע שרא להו כי מטא לברוכי אמר ליה נברך לן מר אמר ליה לא סבר לה מר להא דרב הונא דמון בבל דאמר בוצע מברך ואיהו כמאן סבירא ליה כי הא דאמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי בעל הבית בוצע יאורח מברך בעל הבית בוצע כדי שיבצע בעין יפה ואורח מברך כדי שיברך **בעל הבית מאי מברך ידיו רצון שלא יבוש בעל הבית בעולם הזה ולא יכלם לעולם הבא ורבי מוסיף בה דברים ויצלח מאד בכל נכסיו ויהיו נכסיו ונכסיו מוצלחים וקרובים לעיר ואל ישלחו שמן לא במעשי ידיו ולא במעשי ידיו ואל יזדקק לא לפניו ולא לפניו שום דבר הרדור חמא ועבירה ועון מעתה ועד עולם: יעד היכן ברכת הזמון רב נחמן אמר עד נברך ורב ששת אמר עד הזון נימא כתנאי דתני חדא ברכת הזמון שנים **ושלשה ותניא אידך שלשה וארבעה סברוה דכולי עלמא המוב והמטיב לאו דאורייתא היא מאי לאו בהא קמיפלגי מאן דאמר שנים ושלש קסבר עד הזון ומאן דאמר שלש וארבע קסבר עד נברך לא רב נחמן מתרין למעמיה ורב ששת מתרין למעמיה רב נחמן מתרין למעמיה דכ"ע עד נברך מאן דאמר שלש וארבע שפיר וכו"ד שנים ושלש אמר לך הכא בברכת פועלים עסקינן דאמר מר **פותח בהון וכולל בונה ירושלים בברכת הארץ רב ששת מתרין למעמיה דכ"ע עד הזון מ"ד שנים ושלש שפיר וכו"ד שלש וארבע קסבר **המטוב והמטיב דאורייתא היא אמר רב יוסף תדע דהמטוב והמטיב לאו דאורייתא **שהרי פועלים עוקרים אותה אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב תדע דהמטוב והמטיב לאו דאורייתא שהרי פותח בה בברוך ואין חותם בה בברוך כדתניא **יכל הברכות כולן פותח בהן בברוך וחותם בהן בברוך חוץ מברכת הפירות וברכת המצות וברכה הסמוכה לחברתה וברכה אחרונה שבקריית שמע יש מהן שפותח בהן בברוך ואין חותם בברוך************

ר' אבהו והיה עולה מבבל קאמר הכי: קרוניס לעיר. שיכול לראותן בעל הבית חמדי ולדעת מה הן זריכות: נכסיו. קרקעות: עד היכן ברכת הזמון. שזריכות להיות שלשה וכשהן שנים לא יאמרוה: ברכת הזמון שמים ושלש. פעמים שהם שמי ברכות פעמים שהם שלש כיצד כשהם שלשה הן שלש ברכות וכשהם שנים הן שמי ברכות כדמפרש ואיל: דקסבר. ברכת זמון עד הזון וכשהם שנים אין אומרים אלא ברכת הארץ וזונה ירושלים: ומאן דאמר שלש וארבע. כשהן שנים הרי שלש הן וברכת הארץ וזונה ירושלים וכשהם שלשה הם מוסיפים נכרך עד ובעניו חיינו: מוקים לה לא נרסינן. והכי נרסי' והא דפניא שמים ושלש בברכה פועלים. דאמרי ברכת הארץ וזונה ירושלים כדכא ברכה אין כולן אלא ברכת הזון וברכת הארץ וכשהם שלשה מוסיפין נכרך הרי שלש: דאמר מר. לעיל בפרק שני (דף טו.). שפיר פוסח כה בברוך. ואי דאורייתא היא היא סמוכה לחברתה ואין פותחין בה בברוך: דפניא כו' יש מהן כו'. כגון ברכת פירות ומצות פותח ואינו חותם. וטעמא מפרש בערכי פסיחים (דף קה.) משום דכולה מדא הודאה ואין הפסק דבר מחנה או דבר אחר בתוכה כמו שיש בקדוש כי הוא יום מחלה למקראי קודש והגמילת: ויש

ירושלים אבל לחמאין אין לנכך אם האחד אינו יודע כי אם החצי ברכה אבל רביעי לא דנכך לנד לא חשיב ברכה ולכן אי אפשר לחלק לשנים נכרך והן ומאן דאמר כד' קסבר עד נברך דנכרך חשיב ברכה אחת עלמיה והן ברכה אחת והיינו כד' שארבעה בני אדם מברכין אותן שאחד יאמר נברך והשני הון והשלישי נודה לך והרביעי עד בונה ירושלים:

מו: שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות

דרי"ע: להיכן הוא חוזר. מי שנשטרף לזימון ואמרו לעילי' אליבא דרב ששת ברכת זימון עד הון והולך זה להיות מפסיק אכילתו עד שיגמור המזון ברכת הון וחזר זה שהפסיק לשניס וגמר סעודתו להיכן הוא חזר לברך לאחר שיגמור סעודתו: חוזר לראש. למחלה הון שהרי נתחייב בזימון שבחלה הוקבע בג': למקום שפסק. לברכה הארץ כשאר יחיד: ה"ג אף

הפרצה הזאת בישראל לחיים בלהיכן הוא חוזר רב זביד משמיה דאביי אמר חוזר לראש ורבנן אמרי למקום שפסק והלכתא למקום שפסק: א"ל ריש גלותא לרב ששת אע"ג

Les mots du jour à apprendre :

jusque	עד
Où	היכן
Disons	נימא

Programme du Lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chelema de

Lisa bat Sultan et Esther bat Nani

2. Les contradictions sur Rachi

Enumérer toutes les contradictions qui ont été émises par Tosfot sur Rachi (textes d'hier).

Nous consacrerons l'explication de la Souguia par Tosfot ultérieurement.

Les mots du jour à apprendre :

Comme la discussion de Tanaïm	כתנאי
Le Tana enseigne	תני
Un	חדא

Programme du Mardi

*L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chelema de
Lisa bat Sultan et Esther bat Nani*

3. Etudier ces contradictions des autres Richonim

רא"ש מסכת ברכות פרק ז סימן יב

עד היכן ברכת זימון פירש"י שצריכין להיות שלשה וכשהם שנים לא יאמרוה רב נחמן אמר עד נברך פירוש עד ועד בכלל רב ששת אמר עד ברכת הזן דגם היא מברכת הזימון וקשה לפירוש דקי"ל כרב ששת באיסורילדידן כל יחיד מברך ברכת הזן ועוד דבכל דוכתין תנן שלש ברכות [ועוד] לקמן (דף מח ב) אמרינן וברכת זו ברכת הזימון אלהיך זו ברכת הזן אלמא ברכת הזן לאו היינו ברכת הזימון [...]

תוספות הרא"ש מסכת ברכות דף מו עמוד א

[...] וקשה לפירוש דהא קי"ל כרב ששת באיסורי ולדידן כל יחיד מברך ברכת הזן, ועוד דבכל דוכתא תנן שלש ברכות ולקמן אמרינן וברכת זו ברכת הזימון ה' אלהיך זו ברכת הזן אלמא ברכת הזן לאו היינו ברכת הזימון [...]

3. Chita des autres Richonim

Etudier l'avis des Tosfot rapportés en début de Souguia

Les mots du jour à apprendre :

L'autre	אֵיִךְ
Ils pensaient l'expliquer	סְבָרוּהָ
N'est-ce pas ?	מַאי לָאוּ

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chelema de

Lisa bat Sultan et Esther bat Nani

Etudier l'avis des autres Richonim. : Combien de sortes d'explication de la Souguia pouvez-vous énumérer ?

בעל המאור מסכת ברכות דף לד עמוד א

להיכן הוא חוזר. אנו רגילין לפרשה כשיצא אחד מהם לשוק מאחר שזמנו עליו וברכו ברכה אחת או שתיים ועל ההיא דלעיל קיימין דאמר רב דימי בר יוסף שלשה שאכלו ויצא אחד מהם לשוק ועלה אמרי' עד היכן ברכת הזימון כלומר שאם הוצרך אחד מהם לצאת אינו יוצא עד שישמע אותה ברכה כמו שמפורש בתלמוד ירושלמי שלשה שאכלו כאחת ובקש אחד מהם לצאת דבי רב אמרו מברך ברכה ראשונה והולך לו וכו' כמו שמפורש בהלכות הרי"ף ז"ל אבל מה שכתב בהלכות במקום הזה בפ"י להיכן הוא חוזר אינו נכון בעינינו וכמו שאנו רגילין לפרש הוא הנכון. והא דתניא השמש שעמד על שנים וכו' וכן הא דתניא נשים מזמנות לעצמן הלכות קבועות הן אף על פי שלא הזכירם הרב

רא"ש מסכת ברכות פרק ז סימן יב

[...] ונראה לפרש עד היכן ברכת הזימון אדלעיל קאי דאמרי' שלשה שאכלו אחד מפסיק לשנים כלומר שמפסיק לברך ברכת זימון ואח"כ יחזור ויאכל וקאמר עד היכן ברכת זימון רב נחמן אומר עד נברך ואח"כ יתחיל לאכול רב ששת אומר עד הזן והזן בכלל משום דנברך אינה ברכה הלכך מסתבר שיפסיק אכילתו בשביל ברכה אחת כדי שיהא ניכר שמזמנין עליו ולא משום דחשוב ברכת הזן ברכת הזימון דהא כל יחיד נמי אומר הזן אלא לענין זה שיפסיק עד שיברכו ברכה אחת לימא כתנאי דתני חדא ברכת המזון שתיים ושלוש ותניא אידך שלשה וארבעה (ואחד מפסיק לשנים) סברוה דלכ"ע הטוב והמטיב לאו דאורייתא מ"ד שתיים ושלוש קסבר [אחד מפסיק לשנים] עד הזן שתיים להפסקה שלש לשאר יחיד מ"ד שלש וארבע קסבר עד נברך שלש להפסקה וארבע לברכת המזון עם הזימון והיינו אליבא דמ"ד לקמן חוזר למקום שפסק ולמ"ד חוזר לראש אליבא דרב ששת מוקי לה הכי שלש בפועלים וארבע בשאר אדם דהטוב והמטיב דאורייתא למ"ד שתיים ושלוש דהטוב והמטיב לאו דאורייתא שתיים בפועלים שלש בשאר אדם ובירושלמי גרסינן שלשה שאכלו כאחד ובקש אחד מהם לילך בי רב אמרי' יברך ברכה ראשונה וילך לו ואיזהו ברכה ראשונה דבי רב אמרי' ברכת הזימון ר' זירא בשם ר' ירמיה אמר הזן את הכל ואפשר לפרש זה באחד מפסיק לשנים שבקש[ו] אחד מהם לצאת מפסיק לשנים ואח"כ יחזור ויגמור סעודתו וקשה לי לפירוש זה דלא הוה ליה למימר עד היכן ברכת הזימון בסתם כיון דלא קאי אלא אחד מפסיק לשנים ועוד קשה מה שצריך לפרש דהני ברייתות קיימי אחד מפסיק לשנים. [ז] ורב אלפס ז"ל פירש בענין אחר על פי הירושלמי ועל פי גירסת רוב הספרים שכתוב בהן נימא כתנאי דתני חדא שנים ושלושה מברכין ברכת הזימון ותניא אידך שלשה וארבעה והכי פירושו עד היכן ברכת הזימון כלומר שאם אכלו שלשה והוצרך אחד מהם לצאת שישב עד שיגמרו אותה ברכה רב נחמן אומר עד נברך כלומר עד שאמר ברוך הוא אלהינו שאכלנו משלו ובטובו חיינו שזו היא ברכת הזימון רב ששת אמר עד הזן את הכל נימא כתנאי דתני חדא שנים ושלושה מברכין ברכת הזימון ותניא אידך שלשה וארבעה פי' שנים ושלושה שאכלו ואין אחד מהם יודע ברכת המזון כולה בברכותיה אלא אחד יודע ברכה ראשונה והשני יודע השנית והשלישי יודע השלישית וקאמר דחייבין בברכת המזון לפי שכל אחד מברך ברכה שלוכה ונמצאת ברכת המזון עולה משנים מהן או שלשה וגמרינן מיניה דברכת המזון עם ברכת הזימון אינה כי אם שלש ברכות בלבד לפיכך אינה נחלקת אלא לשלושה אנשים בלבד ולא ידך ברייתא עם ברכת הזימון הן ארבע ברכות וקי"ל כר"נ דאמר עד נברך וכן עמא דבר דכל אחד מברך ברכת הזן אלמא ברכת הזן אינה בכלל ברכת הזימון. [דף מו ע"ב] להיכן הוא חוזר לפירש"י ולפר"י קאי אחד מפסיק לשנים ופירש"י מיבעי ליה אליבא דרב ששת דאמר ברכת הזימון עד הזן והוצרך זה להפסיק אכילתו להיכן הוא חוזר לברך רב חסדא אומר חוזר לראש לתחלת הזן שהרי נתחייב בזימון שהרי הוקבע לשלושה ורבנן סברי למקום שפסק לברכת הארץ כשאר יחיד מה שפירש אליבא

דרב ששת ולא פירש אליבא דרב נחמן משוםכז דמסתבר דלא מחייב לומר נברך אף על פי שכבר נתחייב בזימון דאינה ברכה ליחיד ורב אלפס ז"ל פירש להיכן הוא חוזר אותו שהוא אומר נברך שאכלנו משלו רב זביד משמיה דאביי אומר חוזר לראש ואומר נברך שאכלנו משלו פעם אחרת ורבנן אמרי למקום שפסקח ואומר ברוך (הוא) שאכלנו משלו ובטובו חיינו אבל אחד המפסיק לשנים ליכא למיבעי להיכן הוא חוזר דהא איהו פסיק ליה הלכתא כרב נחמן שאין מפסיק כי אם עד נברך וראיתי כתוב משום רב האי שאחד המפסיק לשנים צריך לברך המוציא וכן כתב הראב"ד ז"ל דכיון שהפסיק יצא ידי ברכה למפרע וצריך ליטול ידיו ולבצוע דהוה ליה כבני חבורה שעקרו רגליהם לצאת לקראת חתן (בפסחים דף קא ב) (ל*) וצריכין ברכה למפרע וכשחוזרים צריכין ברכה לכתחלה ועוד כיון שהפסיק אכילתו בבהמ"ז מיכל וברוכי בהדי הדדי אי אפשר (נ"א ועוד) איך יתכן שיאכל באמצע הברכה כי הזימון אחת מן הברכות ואיך יברך ברכה אחת ויאכל ואח"כ ישלים הברכות. ונ"ל דלישנא דמפסיק לא משמע כדבריהם ז"ל דלדבריהם אין כאן הפסק סעודה אלא סעודה אחרת היא לגמרי ולא דמי לבני חבורה שעקרו רגליהם דהכא אינו זז ממקומו גם אין כאן היסח הדעת ולא דמי למיכל וברוכי בהדי הדדי שהרי אינו מברך אלא מפסיק סעודתו כדי שיזמנו עליו וכן כתב בה"ג היכא דבעי למיפק חד מינייהו ובעי חבריה למעבד לפנים משורת הדין פסקין סעודתייהו ומזמנין עליהם עד הזן וגמר איהו ברכה כולה ונפיק וחוזרין ואוכלין וגומרין סעודתן ומברכין אלמא שאין צריכין ליטול ידיהם ולברך המוציא אבל לענין חזרה להיכן הוא חוזר בזה לא דבר בה"ג כי הוא פירש להיכן הוא חוזר כמו שפירש רב אלפס ז"ל דמיירי באותו שאומר ברוך שאכלנו משלו ואפשר דאע"ג שפירש דפסקין סעודתייהו עד הזן מ"מ כיון שאכלו אח"כ צריכים לברך ברכת הזן דשלוש ברכות דאורייתא נינהו ולא מיסתבר שיצאו ידי ברכת הזן במה שהפסיקו לשלישי באמצע סעודתן וכדאי לסמוך על רב אלפס ועל ה"ג ויחיד המפסיק לשנים צריך שיחזור לתחלת ברכת הזן דנהי דיצא ידי זימון במה שאכל במה שהפסיק להם (צ) מ"מ שלש ברכות צריך לברך על מה שאכל אחריהן

Les mots du jour à apprendre :

Dans cela	בְּהַא
Ils sont en désaccord	קִמְפְּלְגִי
Celui qui dit	מֵאן דְּאָמַר

Programme du Jeudi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chelema de

Lisa bat Sultan et Esther bat Nani

4. Psak Halaha : Etudier les Choulhan Aroukh et Mishna Broua ב' סעיף ר' סימן ר'

Les mots du jour à apprendre :

Il répond selon son avis	מְתַרְץ לְטַעְמִיהָ
Il te dira	אָמַר לְךָ
Inclut	כוֹלֵל

הלכות ברכת המזון סימן ר

ב שס מ"ו וכו' נתמן ה"ר"ף והרמב"ם

ואפילו לא רצה להפסיק מזמנין עליו בין עונה (ג) בין אינו עונה כל שהוא עומד שם [ב] אבל שנים אין חייבים להפסיק לאחד והלכך (ד) אין חיוב זימון חל עד שיתרצו להפסיק^א ולברך ואם לא רצו להפסיק וזימן הוא עליהם לא עשה כלום ואם לא רצו להפסיק אף הוא (ה) אינו רשאי לברך ולצאת (ג) לשוק * עד שיגמרו השנים ויזמן עליהם שהרי כבר נתחייב הוא בזימון והיאך יברך בלא זימון: ב אינו צריך להפסיק אלא (ו) עד שיאמר ברוך שאכלנו משלו וכו' וחזור וגומר סעודתו (ז) בלא ברכה בתחלה: הגה (ח) וי"א שצריך להפסיק (ט) עד שיאמר הן אם הכל וכן נוהגין (הרא"ש ומוס' והר"י בשם ז"ג והטור) ואם היה דעתו * לחזור ולאכול (ד) פת אף על פי שלא אכל אחר כן כשרוצה לברך מצרך מתחלה ברכת הון וכל שכן אם חזר ואכל (הר"י פרק ג' שאכלו) (טור):

שערי תשובה

באר היטב

מפסיקין ג' לו' ואין צריך להפסיק אלא עד שגמרו ברוך אלהינו ואם חזרו הג' ואכלו יכולים לזמן יחד וכחזר המ"א וכו' ודלעיל להצטרף לו' אחרים לומר אלהינו ללא שייך לומר פרה זימון דאמירת אלהינו דכל צי עשרה שכינתא שריא ופ"י יש ה' הפסיקו מוצרפין עם ה' אחרים לברכה אלהינו מ"א: (ג) לשוק. ע"ל סי' קצ"ג ק"ק ו' מש"ש בשם הט"ו: (ד) פת. ואם לא היה דעתו לאכול פת רק פרפרת א"ל לחזור אלא למקום שפסק ד"מ ב"ח ואם אכל פרפרת צריך לברך עליהם ברכה אחרונה כיון דלא אמר הון ומ"מ

ביאור הלכה

המתגר כלל גריסא בליתו נחוק אכל כ"ו דוקא) אמנם צאור וזווע משמע דדברי רה"ג ור"ח (שהוא היה מרוביטו שהביא שם כדמוכה להמעיין) מיירי בשהורכו השנים ללא דוקא או צריך האחד להפסיק להם וכן ברענו יונה כתב דהאי אין שנים מפסיקין לאחד מיירי שיש להאחד דבר נחוק ולעפ"כ אין שנים מפסיקין לאחד ומסתמא ה"ה אחד מפסיק לשנים איירי נמי בזה"ג וכן בתדושי הרא"ה להלכות ה"ר"ף מוצרף להירא דמיירי בשהשנים הורכו ללא ע"ש. היוצא מכל זה דהיכא דהשנים אינם נחויים ללא ע"ש אם יכולים להכריח להאחד שיפסיק מסעודתו לענות אף ממדת ד"א אפשר דלכו"ע צריך לטפסיק בכל גווי וזמנו שכתב צאור וזווע דלש"י שצבור דהאי אחד מפסיק הוא ממדת ד"א מפסיק בכל גווי ע"ש ואפשר דשאר פוסקים נמי לא פליגי עליה מה: * עד שיגמרו השנים. אם סעודתן אכל משגמרו את סעודתן שוב אין להם רשות לשהות יותר לעבד את השלישי הרוצה לזמן ולברך והכי דייק ליטנא דגמרא דקאמר אין שנים מפסיקין לאחד והיינו להפסיק מהסעודה דוקא: * לחזור ולאכול אף אכל אם לא היה דעתו לאכול רק פרפרת או בשר ודגים וכו"ז יא יד מוכת ברכת הון וא"ל להתחיל מתחלה ברכת המזון רק מצרכי נודה לך ואיך ויחזר לכתחלה שלא ישיח בנתיים ואחר בזה"מ יברך מעין ג' שהיא ברכה אחרונה על הפרפרת שהיא מתמשת המינין כי לא נפטרה ברכת המזון והאיל ולא יברך בה ברכת הון [מ"א וכו'] ועיין בפמ"ג שמסתפק בדברים שצרכים בנ"ד"אם צריך שוב לברך או אפשר שיש ברכת נודה לך וגם ברכה ראשונה ז"ע אם יש לברך ע"ש. העתקתי דברי האחרונים מה אן לבי מנגמס דממ"א משמע קאם דגם לכתחלה מותר לאכול דבר שאינו פת אחר שהצטרף לזימון ואלו בברכה הון ולענין לא נהירא דנהי דבב"ל המעיין צ משמע קאם כן מ"מ הראב"ד המוצא ברא"ש סימן י"ב צ"ב ג' שאכלו מוכח נהירא דלא ס"ל כן וגם הרשב"א הקריס לדבריו ע"ש וגם הרא"ש גופא לא פליגי עליה אלא מטעם שהרי אינו מצרך אלא מפסיק סעודתו כדי שיזמנו עליו ולדידיה היכא שחזר לסעודתו מסתמא לא כיון ללא מתחלה בברכה הון אלא אה"ג דאם התכוין ללא ברכת הזימון דדומה כאלו הוא מצרך בעצמו טדאי גם הוא מודה דאסור לאכול שום דבר באח"כ בהמ"ו קודם שגומר אותה וכו"ע:

כשיצרך אח"כ מתחיל מתחלה ברכת הון דכיון דדעתו היה לאכול היה לאכול עוד ולא אכל כשמצרך בהמ"ו מתחיל מן נודה לך כמו בכל מקום כששומע ברכת הזימון ועיין לעיל סימן קפ"ג ס"ו ובמ"ז

ס

שער הציון

(ג) מ"א ושאר אחרונים: (ג) דהא חיוב זימון חל מעת התחלת הסעודה כנ"ל בסימן קצ"ג ס"ד: (ד) ט"ו ומאמר מרדכי וא"ר ומג"ג ונבית מאיר הוי"ח מהרש"י שהביא המ"א ג"כ להיפך ע"ש ונציאור מהר"מ נעטע ג"כ הסיים לדעת דלא הכ"ח ונאמת צאור וזווע מוכח נהירא בפירוש ר"ה גאון בדברי חב"י ע"ש: (ה) ב"י וא"ר וש"א: (ו) עיין ב"ח וכו' ופמ"ג: (ז) אחד דהא בבה"ג והעמיקו הסמ"ג ור"י משמע דלפנים משורת הדין צריך חמיד להפסיק אף שנים לאחד וגם בלא"ה הלא יצטרכו לחפש אח"כ אחר עוד אחד מן השוק שצטרף עמהם לזימון וכלעיל וא"כ יותר טוב שיפסיקו הם להאחד שאכל עמהם ביחד: (ח) מ"א ואינו דומה לזה דסימן קע"ט ס"א דלהר"ר יונה והרא"ש"י אינו צריך לברך על אכילה אפילו הסיים דעתו דהא גרע כיון שגם ב"ח ברכת הזימון: (ט) ולענין ברכת הזימון שם היכא דהוי הסיים דעתו גמור:

גהות ותיקונים: א) והר"ן: ב) להפסיק לאחד ולברך:

ציקופי דברי הרב: א) ובשו"ע הרב סעיף ג' פסק כהמג"א דאחר ברכת הון שיצא מפי המזמן אוכל הפרפרת ואח"כ ממשיך בברכה"ו ולאחר ברכת המזון יברך מעין שלוש.

